

I Kaduwa Surat-na Si Pablo

Pada'iray Si

Timoteo

Pagbulig Pagsabot Sito Surat

I magsurat sito, iya si apostol Pablo (1:1). Kulawin na hamok ari si pahina 394 pagpasayod si bug'os pagka'a-na si Pablo. Agsurat-nay to para si Timoteo, i dadi'-na nga hinigugma'-na (1:2). Ka'urugan i mag'isip nga agsurat-nay to si Pablo ngan 66 AD (mga 36 anyos kahuman abanhaw si Jesus) si kaduwa bisis kaprisu-na ari si Roma (1:16-17) tungod si pagparaturu'-na si mahalap sumat (1:12). Ahinabo' to ngan si Nero i Emperador si Roma. Bali gayod haya i pagkala'inan-na si kaduwa bisis kaprisu-na si Pablo ari si Roma kuntra ngan primiro. Si primiro bisis, nagpa'istar iya si adda ruma' nga gwardyado pero si kaduwa bisis, nagpa'anna' na iya si prisuhan nga bali tugnaw (4:13), nagpapariho iya si adda kriminal nga nagkadinahan (2:9). Agkuri i mga kumpanya-na pag'anda' kon singnga iya nagtago' (1:17). Si pagsurat-na sito, akatu'anan si Pablo nga ma'in na pira i kamatayun-na (4:6-8).

Ato sito surat, ag'aghat-na si Pablo si Timoteo pagpadayon si katungdanan-na pag'antan si magpanutu'o (1:6-7) ngan i pagpadayon si pag'ilob bilang tangkod sundalo nga agsirbi si Kristo Jesus (2:3). Agtugunan-na si Pablo ato si Timoteo nga ga'i pagpanginano si mga diribati nga ga'i aggamit si kadunong hi'unong si mga tuluhu'an kay samok hamok sinan i tinakkahan-na (2:23). Lugod agmandu'an-na dina iya si Pablo pagpasamwak si allingun-na si Diyos (4:1-2).

Tungod kay akatu'anan may si Pablo nga ma'in na maliyat maratayon na iya, agpakibagawan-na si Timoteo nga pada'iray to dayon si iya (4:9,21).

I Pagtunga'-tunga' Sito Surat

1. I Pagpakilala (1:1-4)
2. I Pag'aghat si Timoteo Pagpadayon (1:3-18)
3. I mga Tamba Tugon si Tangkod Pagsirbi (2:1-13)
4. I Saruyagan-na si Diyos Magsirbi si Iya (2:14-26)
5. I mga Pada'an Hi'unong si Katapusan mga Allaw (3:1-4:8)

6. I Kamutangan-na si Pablo pati' i Makig'alayun-na (4:9-18)

7. I Ultimo mga Pangumusta (4:19-22)

1 ¹Tikang to surat si Pablo. Adda ako apostul-na si Kristo Jesus tungod si katuyuan-na si Diyos basi' apasamwak i kinabuhi' nagsa'ad-na si bisan say nga dati na ag'adda si Kristo Jesus.

²Tigsurat-koy to para si ka'aw Timoteo, ka'aw nga dadi'-ko nga hinigugma'-ko.

Amalako ako si Diyos Tata' pati' si Kristo Jesus nga Paragdalum-ta nga sa'angkun-mo i mapinalangga'on pagpanginanu-na, i kalu'uy-na pati' i kamurayaw-na mga iya.

Nag'aghat si Timoteo Pagpadayon

³Agpasalamatan-ko pirmi i Diyos allaw sangom si kada pag'intum-ko si ka'aw si mga pag'ampu'-ko ngan angay to gayod kay iya i nagsirbihan-ko huwang i gana' na tinago' si inisipan-ko sigon si nagparabuhat-na si mga kapapu'an-ko. ⁴Sa'intuman-ko pa i pinanangis-mo ngan aruyag gayod ako pag'ibabagat gihapon si ka'aw basi' ahusto i kalipayan-ko.

⁵Ga'i salimutan-ko i hul'os pagtutu'u-mo, nga anudok ngan anmatgas dahulo anan si papu'-mo Loida, katapos anan si nanay-mo Eunice ngan kumbinsido ako nga awinan pa liwat si ka'aw ina'anto. ⁶Tungod sinan, agpa'intum-ta kaw nga padayunon aggamit i rigalu-na^a si Diyos nga akapada'nan si ka'aw tungod si pagdu'un-ko si ka'aw si mga palat-ko. ⁷Padayunon nan no', kay i Espirito nagpa'ayup-na si kita si Diyos, ga'i kita aghimu-na nga matal'ag, kundi' iyay nan i magbuwan si kita si gahom pag'atubang, si gugma' pagsirbi si kaparihu-ta pati' si kata'o pagdalom si mga isip-ta.

⁸Sanglit dakaw asipog pagsumat si kamatu'uran mahi'unong si Paragdalum-ta ngan dakaw liwat ako agkasipugin tungod kay apriso ako tungod si iya. Lugod, pina'agi si kusog nagpumwan-na si Diyos, huwangin ako si mga kasakitan para agwarak i mahalap sumat ⁹kay i Diyos i magtalwas na si kita ngan mag'agda si kita kam pag'ako' si kinabuhi' nga nagtagama para si iya. Agda'ito iya sito ma'in tungod si mga sabuhat-ta, kundi' atalwas kita tungod si kalugaringun-na katuyuan pati' si mapinalangga'on pagpanginanu-na. Pero si kamatu'uran mapinalangga'on i pagpanginanu-na si kita kam myintras pa naghimo i kalibutan kay aniya' andang katuyuan-na pagpa'adda si kita kam si Kristo Jesus ¹⁰bisan kon pakapakatu'an payto hamok si kita kam ngan pada'itu-

^a 1:6 Aniya' pala'in-la'in espirituhanon rigalo nagpumwan-na si Diyos si magpanutu'o. I rigalo nagtukuy-na si Pablo ato iya i katungdanan-na pati' i kata'u-na si Timoteo pag'antan si magpanutu'o.

na si Paragsalbar-ta kam Kristo Jesus. Iya i magpara' si gahum-na si kamatayon ngan iya i magpakulaw si kinabuhi' nga gana' kamatayun-na pina'agi si mahalap sumat. ¹¹Apili' ako nga magin adda parapasamwak-na sito, nagpatunggo bilang adda apostul-na sito, nagtu'nan paragturo' para sito ngan ¹²tungod sinan, aka'abat ako si mga kasakitan. Pero bisan pa, ga'i ako asipog kay sakilala-ko pahalap kon say i nagtapuran-ko ngan akasiguro ako nga akakaya pagbantay si mga nagpatapud-na si ako^b tubtob si Allaw si pada'itu-na.

¹³Himu'on pangngirugan i mga tama' nagpaturo' nga sapakalihan-mo tikang si ako, ngan intumon nga satuman-moy to hamok pina'agi si pagtapud-mo si Kristo Jesus pati' si gugma'-mo para si iya. ¹⁴Bantayin i kamatu'uran nga nagpatapod si ka'aw. Bantayin nan huwang si bulig-na si Espirito Santo mag'ayop si kita kam.

¹⁵Haros matitibuson i mga magpanutu'o ari si prubinsya Asia i pa'amban si ako, huwang na sito kas Figelo pati' si Hermogenes.

¹⁶Amalako ako si Ginu'o si kalu'uy-na para si panimalay-na si Onesiforo tungod si pagparali'aw-na si ako ngan ga'i ako agkasipugan-na bisan kon priso ako. ¹⁷Lugod, si panakka-na ari si Roma, sigi hamok iya pasa-pasa hasta nga sa'anda'an-na ako. ¹⁸Angay hamok nga tugutan-na si Paragdalom nga akakarawat iya si kalu'uy-na si Ginu'o kon anakka i Allaw si Paghugar. Sayod kaw si mga pala'in-la'in sabulig-na si ako ngan ari pa ako si syudad Efeso.

I mga Tamba Tugon si Tangkod Pagsirbi

Efeso 6:10-18; 1Tes 5:4-8

2 ¹Ngan para may si ka'aw no', anda'on i makapabaskog si kalugaringun-mo anan si mapinalangga'on pagpanginanu-na si Kristo Jesus nga sa'angkun-na si a'a nga dati na nagpa'adda-na si Diyos si iya.

²Papasahon i mga sapakalihan-mo nagparaturu'-ko atubang si malabbat mga magpakatistigos nga sunod si dati allingun-ko. Papasahon to si mga magpakatapuran a'a nga aniya' abilidad-na liwat pagturo' si la'in.

³Angambita si padayon pag'ilob kami' pariho si adda tangkod sundalo nga agsirbi si Kristo Jesus. ⁴Gana' ato magsirbi bilang sundalo nga pa'among si mga binuhatan-na si mga sibilyan, kundi' aruyag gayod iya nga sapalipay-na i punu'-na. ⁵Si pariho pa'agi, kon i addangan aruyag pahuwang si rurumba, kinahanglan sunud-na i riglaminto sinan payahuya kon aruyag iya pagda'og ngan akakarawat si primyu-na. ⁶Halimbawa' pa liwat, i primiro makaprubitso si kapartihan-na si tinanum-na, iya i maduruto para'uma. ⁷Pinsaron i mga nagparapamahalling-ko kay sigurado nga buwanan-na kaw kadunong si Ginu'o nga sasabutan-mo i dimu'an.

^b 1:12 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *si mga nagpatapud-ko si iya.*

⁸Intumon pirmi si Jesu-Kristo nga abanhaw ngan mamat tikang si pamilya-na si Hadi' David. Iyay nan i mahalap sumat nagparapasamwako. ⁹Ngan tungod sinan agsakit ako hasta nga akapariho ako si adda kriminal nga nagkadinahan. Pero ga'i akakadinahan i allingon-na si Diyos. ¹⁰Sanglit i pag'ilub-ko si dimu'an, para si kahalapan-na si mga pinili'-na a'a si Diyos, basi' hasta liwat mga iya agpaka'angkon si katalwasan nga kina'anda'an si pagpaki'adda si Kristo Jesus huwang i maka'angayan kina'ya hasta si kahastahan.

¹¹Yayto i adda tarapuran parahallingon:

Kon aghuwang na kita si kamatayun-na,
a'allom may liwat kita si pagpakihuwang-ta si iya.

¹²Kon aka'ilob kita,
akahadi' may liwat kita si pagpakihuwang-ta si iya.
Kon agdidiwaray kita nga ga'i iya sakilala-ta,
didiwarayan-na may liwat kita nga ga'i kita sakilala-na.

¹³Kon ma'in kita tangkod,
agpabilin i pagkatangkud-na,
kay ga'i pwidi sadidiwarayan-na i kalugaringun-na.

I Saruyagan-na si Diyos Magsirbi si Iya

¹⁴Dakaw pahuway pagpa'intom pirmi sito si mga magpanutu'o. Waydungin mga iya atubang si Diyos nga ga'i pagparahuwang-huwang si mga diriskusyon mahi'unong si mga pala'in-la'in allingon nga gana' kapulsanan-na lugod akapara'at dina si makapakali. ¹⁵Kundi' maniguruha pagpatagama si kalugaringun-mo si Diyos bilang addangan si mga nag'alagaran-na trabahanti nga ga'i ag'abat kasipog tungod kay ata'o si tama' pagpanginano si allingon si kamatu'uran. ¹⁶Likayin i mga ma'in diyusnon bararagaw kay i mga magkawirili si mga da'inan sinan, sigi dina tatala si Diyos. ¹⁷I mga pagturu'-na sito mga a'a akapariho si katol nga gana' kababahawun-na, ngan huwang na sito kas Himeneo pati' Fileto ¹⁸nga pamalisa si kamatu'uran. Ag'amung-na mga iya i ditangnga' hasta nga pama'amban si mga pagtutu'u-na kay sigi mga iya paminugad nga human na i kabanhaw-na si mga magpanutu'o. ¹⁹Pero bisan pa, gana' pagliliwatun-na si masarig pundasyun-na si Diyos ngan ga'i to aburubantad kay yayto i mga allingon makamarka sito: "Sakilala-na si Paragdalom kon kas say i mga tawa'-na,"^c ngan dugang pa sinan, "Bisan say i mag'ako' nga i Paragdalom i nagpara'ampu'an-na,"^d kinahanglan patalikot si mga karat'an."

^c 2:19 Num 16:5 ^d 2:19 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *Bisan say magsabi si arun-na si Paragdalom, agpakatu'an si pag'aku'-na nga tawa'-na iya, ngan kinahanglan iya...*

²⁰Halimbawa', sallod si adda mahaya ruma', ma'in hamok mga bulawan pati' salapi' i mga garamiton ari, kundi' aniya' may liwat nga mga hinimo tikang si kayo pati' si lapok. I adda naghimo pagpadadayaw ngan i adda may nagkasipugan. ²¹Pariho si a'a, kon agtuyo' iya paglimpya si kalugaringun-na tikang si makamamalo' kamutangan, day adda iya garamiton nga naghimo pammadayaw si tagtawa' si iya. Akahugasan iya si sala' ngan mahaya i kapulsanan-na si Amu-na hasta nga andam iya pagtuman si bisan ay mga mahalapa buruhaton.

²²Sanglit agrarabunusa pagtalikot si mga kasindak si karat'an nga awinan agsob si mga dadi'-dadi'on pa ngan pursigiron i makapatadong si ka'aw, i makapasarig si pagtapud-mo, i makapatuttot si ka'aw paghigugma' pati' i makapahalap si pagpaki'adda-mo si bisan say. Ngan si da'inan pa'agi akahuwang kaw si mga a'a nga agparapanangpit si Paragdalom nga gana' tinago' si mga kasing-kasing-na. ²³Dakaw agparapanginano si mga diribati nga ga'i aggamit si kadunong hi'unong si mga tuluhu'an kay akatu'anan may kaw nga samok sinan i tinakkahan-na. ²⁴Kundi', kinahanglan nga i rilihugun-na si Paragdalom ma'in makisasamukon kundi' daluman iya si bisan say, ata'o pagturo' ngan mapinasinsyahon. ²⁵Aghinay-na agwaydong i mga manguntra si iya tungod si pagla'um-na nga buwanan-na mga iya si Diyos karuyag pagbasol huwang i pagbag'o basi' agpakatuttutan mga iya si hul'os kata'o kon ay i kamatu'uran. ²⁶Si da'inan pa'agi, agpakabalikan mga iya si tuhay isip ngan agpakalappa si sila'ud-na si Satanas nga iya i makabihag si mga iya para hamok atuman i katuyuan-na.

Si Katapusan mga Allaw

2Ped 2:1-22; Jud 1:4-16

3 ¹Pero tuninungin to: Aniya' mga makuri gayod mga uras si katapusan mga allaw. ²Aniya' mga a'a anan si ka'am nga si kamatu'uran makikinalugaringon, makikwarta, hambugiro, mahaya i mga dalum-na, mga abusador, mga suplikado si mga mahanak-na, ma'in mapinasalamaton, gana' pagkadiyusnun-na, ³ga'i agkatara'o paghigugma', ga'i agkatara'o pagpasaylo, mga paragutgot, ga'i ata'o pagdalom si mga isip-na, mga ma'isog, ga'i pirmi alipay si mga mahalap, ⁴ga'i agpakatapuran, mga garap, ga'i agpakasumatan, makinalipayon ngan gana' si isip-na i paghigugma' si Diyos. ⁵Iyay nan i mga a'a magkararuyag nga kunta' diyusnon i pagkukulaw si mga iya, pero agdiri' si gahum-na si Diyos pagsalli' si mga kina'iya-na mga iya. Dakaw manginano sito mga a'a.

⁶Aniya' si mga iya mga lalla magparapandaginat pag'isasallod si mga karuruma'an ngan agdalom si mga danda nga makali' agpansalli' si mga isip-na tungod si mga dati sala' nga magtur'og si mga iya, sanglit

agkabarawa mga iya si mga pala'in-la'in mara'at karuyag. ⁷Agkararuyag to pirmi mga danda nga agpaka'adalan pero ga'i gayod mga iya agpaka'ako' si kamatu'uran. ⁸Kon ay i pagkuntra-na kas Janes pati' si Jambres si Moises siray, iya may liwat i pagkuntra-na sito mga lalla si kamatu'uran. Puro na mga baliko' i mga inisipan-na mga iya ngan bali i pagdiri'-na si Diyos si pagkaparagturu'-na mga iya tungod si mga pagtu'-na nga gana' kapulsanan-na. ⁹Pero ga'i to mga iya agpanliyat, kay pariho si mga mahinabo' si kas Janes, kinaklaruhan gihapon si dimu'an i gana' kadatahan-na nga tinakka-na si pagpakunu-kunu-na mga iya.

I Ultimo mga Panugun-tugon

2Ped 1:19-21

¹⁰Kon para namay si ka'aw, sayod kaw ngan ag'abuyunan-mo i nagparaturu'-ko, i klasi-na si kinabuhi'-ko, i katuyu'an-ko, i pagtapud-ko, i kalanga-na si pagpaturus-ko, i paghigugma'-ko, i padayon pag'ilub-ko, ¹¹i mga pagpamasakit si ako, pati' i pag'ilub-ko si mga kakurihan. Akatu'anaw kaw liwat si mga mahinabo' si ako ari si mga syudad Antioquia, Iconio, pati' Listra, i mga kasakitan nag'antus-ko tungod si pagtu'-u-ko! Pero agsapud-na ako si Ginu'o sito dimu'an. ¹²Si kamatu'uran, papasakitan i bisan say mag'ako' si diyusnon kinabuhi' nga dati na agpaki'adda si Kristo Jesus ¹³dungan si padayon pagrara'at-na si ditangnga' mga a'a nga mga mara'at buhat-na pati' mga magparapamakunu-kuno. Sigi mga iya pandaya' si la'in ngan da'inan may si mga kalugaringun-na. ¹⁴Pero para si ka'aw, padayunon i pagtapud-mo si mga sa'adalan-mo na kay sakilala-mo may ako nga magparaturu' si ka'aw. ¹⁵Padayunon nan liwat kay tikang pa si kadadi'-mo gara' na kaw hi'unong si sagrado Kasuratan nga makabuwan si ka'aw kadunong kon pinapa'i sa'angkun-mo i katalwasan pina'agi si pagtapod si Kristo Jesus. ¹⁶Mismo anan si Kasuratan, ahimo allom i mga pamaguwa' isip-na si Diyos ngan mahaya i bulig-na si dimu'an makasurat anan si pagturo', si pag'isog, si pagsu'it, ngan pagpagara' si pagkamatadong ¹⁷basi' i kada tinapuran-na si Diyos^e akakaya pagbuhat si dimu'an klasi mga mahalap buhat.

4 ¹Aniya' mandu'-ko si ka'aw atubang si Diyos pati' si Kristo Jesus nga tihusgar si mga allom pati' si mga minatay ngan kinahanglan i pagpanginanu-mo sito sigon si kasiguruhan-ta nga tipada'ito iya gihapon basi' kinatu'anaw i pagkahadi'-na. Sanglit ag'aghat-ta kaw: ²Pasamwakon i Allingun-na si Diyos. Kinahanglan nga andam kaw pirmi pagsu'it bawa i pag'isog o ma'in ngani' pag'aghat, bisan kon akatuman to kon gana'

^e 3:17 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *i kada magtutu'o si Diyos...*
Kulawin si 1Tim 6:11.

kasibutan-mo o aniya'.^f Kinahanglan huwangan-mo malanga paturos kon apparaturo' kaw. ³Himu'on to kay titakka i uras nga aniya' si mga magpanutu'o nga ga'i na amakali si tama' pagtu'o. Lugod, sunod si mga kalugaringun-na karuyag, sigi to pangagda malabbat mga paragturo' basi' aniya' manumat si mga sawilihan-na pagpakali. ⁴Pamatalikot to si kamatu'uran hasta nga agkaralilingo ngan agkararuyag dina pagtuninong si mga surusurumaton. ⁵Pero para si ka'aw, maniguruha nga sadaluman-mo pirmi i kalugaringun-mo si dimu'an uras, ilubon i mga kakurihan, pasigihon i trabahu-mo bilang parapasamwak si ga'i pa magpanutu'o ngan tumanon kon ay pa i ubligasyun-mo pagsirbi si Diyos.

⁶Parti namay si ako, papahalaron na i kinabuh'i-ko si Diyos, ngan titakka na i uras si pag'amban-ko si kalibutan. ⁷Agpaki'away na ako pag'apin si kahalapan, akatangpos ako si rurumba, ngan agpasiguru-ko nga ga'i akalabutan i ungod pagtu'o. ⁸Ngan ina'anto, aniya' naghimos kuruna si pagkamatadong para si ako nga purumwanun-na si Paragdalom, i matadong Huwis si Allaw si Paghusgar. Pumwan-nay to ma'in hamok si ako, kundi' si dimu'an liwat magparapanhingyap si gappada'itu-na gihapon.

I Kamutangan-na si Pablo pati' i Makig'alayun-na

⁹Paniguruhon gayod nga sapada'itu-mo ako dayon. ¹⁰Pa'amban na si ako si Demas kay mas aghigugma'-na na dina i mga kalibutanon gawi' ngan awiray iya pan syudad Tesalonica. Pero si Cresente awiray pan prubinsya Galacia ngan si Tito may awiray pan prubinsya Dalmatia. ¹¹Si Lukas hamok satu'oy to si ako. Ala'on si Markos ngan pabaya'on si ka'aw kay aniya' sabulig-na si ako si trabahu-ko para si Diyos. ¹²Awiray aglihug-ko si Tiquico pan syudad Efeso. ¹³Kon pada'ito kaw, bawahon i pammakurumbot nga nagbilin-ko si Carpo ari si syudad Troas, hasta i mga sinurat nga naglikid-likid, labihan na i mga nagsurat si anit.

¹⁴Malabbat i sahimu-na pagpakara'at kuntra si ako si Alejandro nga panday si ransang. Sigurado nga bulus-na iya si Paragdalom sigon si nagparabuhat-na. ¹⁵Kinahanglan nga aglikay kaw liwat si iya, kay makusog gayod i pandiri'-na si mga nagparapasamwak-ta.

¹⁶Gana' gayod si ako manistigos si primero pag'imbistigar si ako, kay nagsi'arambanan dina ako. Ag'ampo' ako nga ga'i to nagkwinta sala' para si mga iya. ¹⁷Pero i Ginu'o, ga'i pa'amban si kagiliran-ko pagbuwan si ako kusog kay basi' pina'agi si ako, apasamwak i bug'os kahulugan-na si mahalap sumat ngan agpakapakali sito i dimu'an nga ma'in Hebro. Si da'inan pa'agi, agsagib-na ako si Diyos nga ga'i ako dayon nagpatukan

^f 4:2 I adda pa kahulugan-na si Grikuhanon linggwahi: *bisan kon agkawirili i mga magpakabati' o ga'i.*

kamatayon^g 18 ngan sarapurun-na ako si Paragdalom si kada pagduguk-na si karat'an si ako ngan iya i mamawa si ako pada'iray si ginhadi'an-na ari si langit nga gana' makalabot. Darayawon iya hasta si kahastahan. Amen.

I Ultimo mga Pangumusta

19 Pangumustahin ako si kas Priscila pati' si Aquila hasta si dimu'an myimbrosi panimalay-na si Onesiforo. 20 Awiray si Erasto si syudad Corinto ngan si Trofimo, awiray agbilin-ko si bungto Mileto kay mapaddi i puhu'-na. 21 Paniguruhon gayod nga akapada'ito kaw myintras i tigtugnawon. Mangumusta si ka'aw si Eubolo ngan da'inan may kas Podente, Lino, pati' si Claudia hasta pa i dimu'an kabugtu'an si pagtu'o.

22 Amalako ako nga padayon i paghuwang-na si Paragdalom si espiritu-mo ngan da'inan may liwat i mapinalangga'on pagpanginanu-na si ka'am dimu'an anan.